

HİLE ALANINDA BİLİMSEL DERGİLERDE YER ALAN ULUSAL MAKALELER: (2008-2017 LİTERATÜR TARAMASI)

Çiğdem KURUÇAY*
Dr. Öğr. Üyesi Murat SERÇEMELİ**

Makale Gönderim Tarihi : 26/01/2018 / Kabul Tarihi : 21/06/2018

ÖZ

Bu çalışma ile bilimsel dergilerde hile alanında yayınlanan makalelerin nitelik ve nicelik açısından değerlendirmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, ulusal dergilerde hile konularını içeren 2008-2017 yılları arasında yayınlanan makaleler, Google Akademik veri tabanında “hile” anahtar kelimesi ile taranmıştır. Çalışmada ulusal dergilerde yayınlanan 44 makale araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. Bu kapsamdaki makaleler içerik analizi ile incelenmiştir. Sonuç olarak makaleler 7 ana başlık altında sınıflandırılmış olup, en fazla “Hilenin Tanımı ve Nedenleri” konusunda çalışma yapıldığı görülmüştür. Ayrıca en çok makalenin yazar sayısı bakımından “tek yazarlı” olduğu, mesleki unvan bakımından “Yrd. Doç. Dr.” unvanlı, “akademisyenler” tarafından yapıldığı ve yayınlandıkları dergi bakımından ise “Mali Çözüm” dergisinde yayınlandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye’de hile, Literatür taraması

ABSTRACT

The purpose of this article is to evaluate the scientific journals in terms of quality and quantity of articles published that in the field of fraud. In line with this purpose articles published in national journals were examined by Scholar Google database with “fraud” keyword in 2008-2017 years. The scope of this research is 44 articles that published in national journals. These articles were investigated with content analysis. As a result, the articles were classified under 7 main headings and it was seen that the most studied “Fraud Definition and Reasons” topics. In addition, it was determined the most articles are in terms of the number of authors “single author”, in terms of professional title “Assist. Prof. Dr.”, “academicians” and published by “Mali Çözüm” journal.

Keywords: Fraud in Turkey, Literature review.

* Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

** Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

1. GİRİŞ

Günümüzde teknoloji, iletişim, ekonomi alanlarında yaşanan gelişmelerle birlikte bilgi ve teknolojinin kötüye kullanımı sonucu işletmelerde hile ve yolsuzluklar meydana gelmektedir. Hile en basit ifadeyle muhasebe disiplindeki temel kavramların ihlal edilerek kötüye kullanımınıdır. Yapılan muhasebe hileleri sadece hilenin yapıldığı işletme ve kişileri etkilemekle kalmayıp toplumsal boyuttaki maliyeti de oldukça yüksektir. Bu durumun ehemmiyeti akademik dünyanın da ilgisini çekmiş olup, muhasebe hilesi alanında yapılan araştırmalar, yazılan tez ve makaleler gelişim göstermektedir. Böylelikle muhasebe hileleri konusunda ilgili taraflar ve toplum bilgilendirilmiş olup muhasebe bilgi kalitesi artırılmaya çalışılmaktadır.

Ulusal literatürde daha önce bağımsız denetim, iç denetim ve ilişkili konular ile muhasebe konularında literatür analizleri yapılmış olup, hile konusunda bir literatür analiz çalışması yapılmadığı görülmektedir. Bu yönüyle çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE KAPSAMI

Çalışmanın amacı 2008-2017 yılları arasında Türkiye’de hile ile ilgili yazılan makaleleri çeşitli açılardan sınıflandırılarak analiz etmektir. Bu amaçla yazılan makaleler incelendikten sonra konu başlıklarına göre dağılımları yapılmış olup, araştırmacılara bir veri tabanı sunulması da amaçlanmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE KISITLARI

Çalışmanın sınırları dahilinde ülkemizde son on yılda gerçekleştirilen hile ile ilgili makaleler incelenmiştir. Konu ile ilgili yazılan tezler, kitaplar, bildirimler, raporlar, gazete yazıları kapsam dışı bırakılmıştır. Bu amaçla muhasebe hileleri ile ilgili makaleler yayınlayan dergilerin son 10 yıldaki sayıları titizlikle incelenerek analiz edilmiştir. Çalışmaya esas olan makaleler Türkiye’de bulunan üniversitelerin Sosyal Bilimler Enstitüleri ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerince çıkarılan dergiler ile birlikte Muhasebe ve Bilim Dünyası Dergisi, Muhasebe ve Mali Çözüm Dergisi gibi akademik dergilerde yayınlanmıştır.

Bununla birlikte bu literatür incelemesi online veri tabanından ulaşılan kaynakları kapsadığından ve konu ile ilgili ulaşılamayan çalışmalar da bulunabileceğinden bazı sınırlılıklara sahiptir.

4. BULGULAR

2008-2017 dönemine ait olarak ulaşılan toplam 44 makale yazar sayılarına, yayımlandıkları dergilere, ana ve alt başlıklara göre sınıflandırılarak analize tabi tutulmuştur.

4.1. Makalelerin Yayınlanmış Oldukları Dergilere Göre Dağılımı

Türkiye’de 2008-2017 yıllarında hile ile ilgili yayınlanmış makalelerin dergilere göre dağılımı Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. İncelenen Makalelerin Yayınlandıkları Dergilere Göre Dağılımları

DERGİ ADI	YAYINLANAN MAKALE SAYISI
Mali Çözüm Dergisi	12
Muhasebe ve Finansman Dergisi	7
Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi	3
Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi	3
Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2
Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi	1
Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi	1
İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1
Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1
Yalova Üniversitesi Uluslararası Ticaret, Finans ve Lojistik Dergisi	1
Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Maliye Finans Yazıları Dergisi	1
Denetişim Dergisi	1
Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	1
Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	1
Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi	1
Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi	1
Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi	1
Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	1
TOPLAM	44

Tabloda 1'e göre, incelenen 44 makalenin 12 tanesi Mali Çözüm Dergisi'nde, 7 tanesi Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde, 3'er tanesi Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi ve Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi'nde, 2 tanesi Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nde ve geri kalanlar da 1'er tane olmak üzere üniversite dergileri ve diğer akademik dergilerde yayınlanmıştır. Buradan hile alanında incelemeye konu olan yıllar arasında en fazla makalenin yer aldığı derginin Mali Çözüm Dergisi olduğu ve literatüre en fazla katkıyı bu derginin yaptığı görülebilir.

Bu dergilerin bir yıl içerisinde basılma sıklıkları ise; Mali Çözüm Dergisi 6 kez, Muhasebe ve Finansman Dergisi 4 kez, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi 4 kez ve üniversite dergileri de genel olarak yılda 2 ila 4 kez basılmaktadır.

4.2. Makalelerin Yazar Sayısına Göre Dağılımı

İncelenen makaleler yazar sayıları açısından incelendiğinde Tablo 2'deki bilgiler saptanmıştır.

Tablo 2. İncelenen Makalelerin Yazar Sayılarına Göre Dağılımı

YAZAR SAYISI	MAKALE SAYISI
1 Yazarlı	21
2 Yazarlı	19
3 Yazarlı	3
4 Yazarlı	1
TOPLAM	44

Tablo 2'den görüleceği üzere incelemeye tabi tutulan makalelerin %48'i tek yazarlı, %43'ü 2 yazarlı, %7'si 3 yazarlı ve %2'si de 4 yazarlıdır. Bu durum sosyal bilimler alanında ortak çalışma yapmanın zorluğunu kanıtlar niteliktedir.

4.3. Makale Yazarlarının Mesleki Unvanlarına ve Mesleki Özelliklerine Göre Dağılımı

Tablo 3. Yazarların Mesleki Unvanlarına Göre Dağılımları

MESLEKİ UNVAN	KİŞİ SAYISI
Akademisyen	59
Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencisi	9
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM)	4

Makaleleri yayınlayan yazarların mesleki unvanları incelendiğinde oldukça büyük bir oranın akademisyen olduğu, geri kalanların ise yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerden oluştuğu görülecektir. Yani hile alanındaki bilgi birikiminin gelişiminde akademisyenlerin katkısı oldukça büyüktür.

Akademisyenlerin unvanlara göre dağılımları incelendiğinde ise aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4. Akademisyenlerin Unvanlara Göre Dağılımları

AKADEMİSYEN UNVANLARI	KİŞİ SAYISI
Profesör	5
Doçent	5
Yardımcı Doçent	23
Öğretim Görevlisi	10
Araştırma Görevlisi	9
Doktor	7

Akademisyenlerin hile konusundaki literatüre yapmış olduğu katkının %39'unu tek başına yardımcı doçent unvanına sahip olanlar oluşturmaktadır.

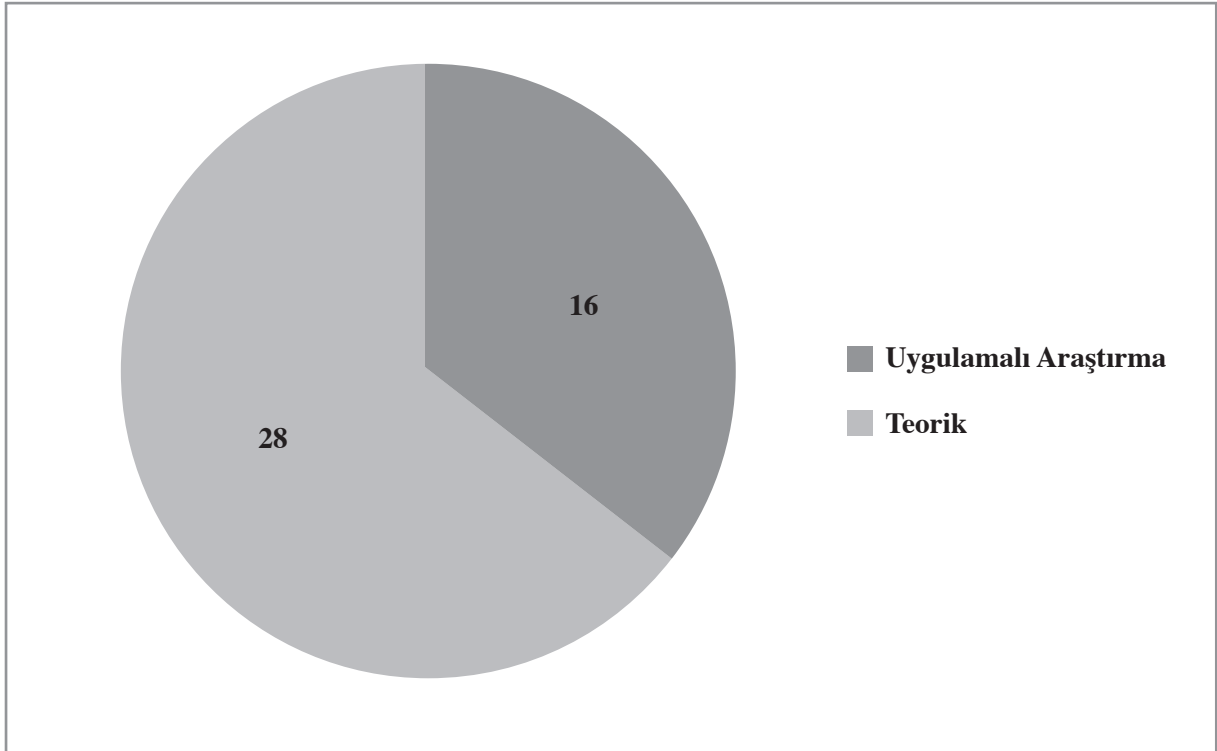
4.4. Makale Yazarlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 5. Yazarların Cinsiyete Göre Dağılımları

CİNSİYET	KİŞİ SAYISI
Kadın	20
Erkek	52

Hile alanına ilişkin incelenen çalışmaların 20'sinde kadın yazarların, 52 'sinde ise erkek yazarların katkısı bulunmaktadır. Kadın yazarlar bu 20 makalenin 7'sinde tek yazar, 13'ünde ise ortak yazar konumunda yer almaktadır.

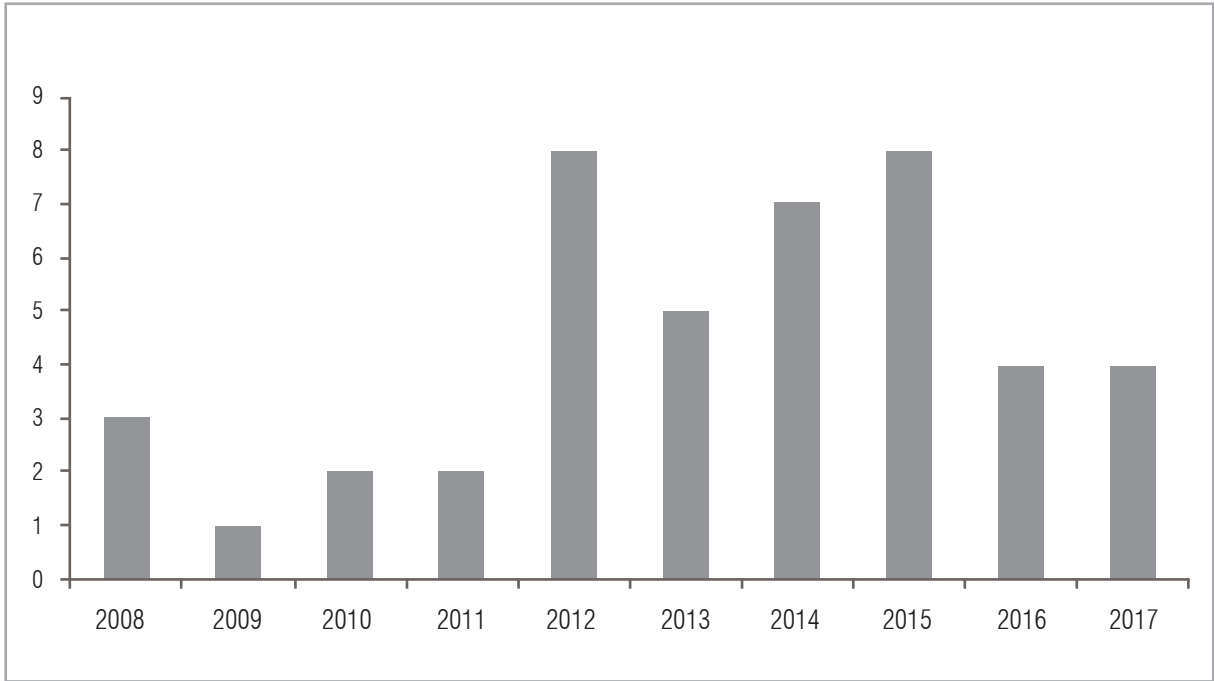
3.5. Makalelerin Niteliğine Göre Sınıflandırılması

Şekil 1. İncelenen Makalelerin Niteliğe Göre Dağılımları

Şekil 1'e göre incelemeye tabi tutulan 44 makalenin 16'sı (%36) uygulamalı araştırma, 29'u (%64) ise teorik makale niteliği taşımaktadır. Yapılan uygulamalı araştırmalar genellikle mülakat, anket ve gözlem yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yazılan makalelerde uygulama sayısının düşük olmasının sosyal bilimler alanında uygulamalı araştırma yapmanın güç olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.6. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımları

Şekil 2. Makale Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2'deki veriler incelendiğinde konu ile ilgili en fazla yayının 8'er çalışma ile 2012 ve 2015 yıllarında yapıldığı, yıllar içinde araştırmacıların bu konuya olan ilgisinin arttığı görülmektedir. Yapılan muhasebe hileleri sonucu kişiler, kurumlar, ekonomi ve toplumların yaşadığı olumsuzluklar, araştırmacıların bu konuya olan ilgisini artırmış, onları farkındalık oluşturma ve bilgi üretme yoluna itmiştir.

4.7. Makalelerin Konu Başlıklarına Göre Dağılımı

Araştırma kapsamında incelenen makalelerin konularına göre tasnifi yapılırken pek çok makalenin sadece bir konu başlığı altında gösterilmesinin mümkün olmayacağı görülmüştür. Bu nedenle Tablo 6'dan anlaşılacağı üzere makaleler ilgili olduğu birden fazla konu başlığını kapsamaktadır.

Tablo 6. İncelenen Makalelerin Konu Başlıklarına Göre Sınıflandırılması

KONU BAŞLIKLARI	SAYI
I) HİLENİN TANIMI VE NEDENLERİ	58
Hile Tanımı	22
Hile Türleri	14
Hilenin Nedenleri	3
Hilenin Önlenmesi	2
Hilenin Maliyeti	4
Hile Üçgeni	8
Hile Karosu	1
Hilenin Bileşenleri	1
Hile ve Etik İlişkisi	3
II) HİLE DENETİMİ	21
Hile Denetimi ve Türleri	11
Adli Muhasebecilik	2
Bağımsız Denetim	5
Sürekli Denetim Anlayışı	1
Hile Denetim Sürecinde Bilgi Teknolojilerinin Önemi/Etkisi	1
Hile Denetim Sürecinde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı	1
III) HİLENİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİ	28
Hile Riski	2
Hile Tespit Yöntemleri	3

Hilelerin Önlenmesine Yönelik Yöntem ve Yaklaşımlar	1
Yapay Sinir Ağı Modeli Yöntemi	2
Benford Yasası	6
Hile Önlemede Proaktif Yaklaşımlar	4
Veri Madenciliği	5
Hilenin Tespitinde Beden Dili	1
Kırmızı Bayraklar	3
Hilenin Önlenmesinde İşletme Yöneticilerinin Sorumluluğu	1
IV) HİLELİ FİNANSAL RAPORLAMA	8
Hileli Finansal Raporlamanın Tanımlanması ve İncelenmesi	6
Hileli Finansal Raporlamanın Tespiti ve Önlenmesi	2
V) HATA VE HİLELERİN MUHASEBE MESLEĞİ İLE OLAN İLİŞKİSİ	2
Mesleki Hile	2
VI) İÇ KONTROL-İÇ DENETİM SİSTEMİ	13
İç Kontrol	5
İç Kontrol Sisteminin Rolü	5
İç Denetim	2
İç Denetim ve İç Kontrol İlişkisi	1
VII) ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUATLARDA HİLE DENETİMİ	3
Uluslararası Denetim Standartları	1
SPK Standartları	1
Vergi Usul Kanunu Açısından Hile Denetimi	1

Tablo 6 ana başlıklar bakımından değerlendirilecek olursa, incelenen makalelerde; “Hilenin Tanımı ve Nedenleri” ile ilgili çalışmalar genelin %44’ünü, “Hile Denetimi” ile ilgili çalışmalar %16’sını, “Hilenin Tespiti ve Önlenmesi” ile ilgili çalışmalar %21’ini, “Hileli Finansal Raporlama”

ile ilgili çalışmalar %6’sını, “Hata ve Hilelerin Muhasebe Mesleği İle Olan İlişkisi” ile ilgili çalışmalar %1’ini, “İç Kontrol-İç Denetim Sistemi” ile ilgili çalışmalar %10’unu, “Ulusal ve Uluslararası Mevzuatlarda Hile Denetimi” ile ilgili çalışmalar ise %2’sini oluşturmaktadır.

Türkiye’de hile ile ilgili 2008-2017 yılları arasında yazılan makalelerin çok büyük bir kısmının “Hilenin Tanımı ve Nedenleri”ni açıklar nitelikte olduğu görülmüştür. Bu ana başlığın alt konuları bazında ise en fazla hilenin tanımı, ardından ise hile türleri üzerine çalışmalar yapılmıştır.

Araştırmacıların yayınlarında üzerinde durdukları ikinci ana başlık ise “Hilenin Tespiti ve Önlenmesi”dir. Bu doğrultuda, özellikle son yıllarda hilenin tespit edilmesinde öne çıkan “Benford Yasası” ile “Veri Madenciliği” kavramlarının ele alınma sayısı dikkat çekmektedir.

“Hile Denetimi” konu başlığı yazarlar tarafından incelenmede üçüncü sırayı almaktadır. Bu ana başlık altında ise hilenin denetimi ve denetim türleri öne çıkmaktadır.

Araştırmacıların hile literatürüne en az katkıyı yaptıkları konular “Hata ve Hilelerin Muhasebe Mesleği İle Olan İlişkisi” ile “Ulusal ve Uluslararası Mevzuatlarda Hile Denetimi”dir.

5. SONUÇ

Türkiye’de 2008-2017 yılları arasında hile alanında yazılan 44 makalenin incelendiği bu çalışma kapsamında, ilgili makaleler çeşitli kriterler bakımından değerlendirilmiştir. Muhasebe hileleri etik boyutunun yanında makro ve mikro düzeyde de birçok aktörü etkileyen ekonomik bir sorundur ve bu da kişileri, işletmeleri, devletleri, hilenin önlenmesi ve yapılan hilelerin tespiti konularında çözüm arayışları yapma yoluna itmiştir.

İncelenen makalelerin büyük çoğunluğu (%48) tek yazarlı ve teorik nitelikte (%64) olup, en fazla makale 2012 ve 2015 yıllarında yayınlanmıştır. Konu başlığı bakımından ise hileyi, hile türlerini, hile nedenlerini ele alan makaleler önde gelmektedir.

Makalelerin yayınlandıkları dergilere bakıldığında 44 makalenin 12’sinin Mali Çözüm Dergisi’nde yayınlandığı görülmüştür. Bu durumda Mali Çözüm Dergisi’nin diğer dergilere göre basılma sıklığının (yılıda 6 kez) fazla olmasından dolayı yazarlar tarafından tercih edilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Hilenin önlenmesi, hilenin tespit edilmesinden daha kolay bir yoldur. Bu gerçek, işletme ve kurumların iç kontrol ve iç denetim sistemlerine önem vermelerini, bu sistemlerin işlerliğini sağlamalarını gerekli hale getirmektedir.

Hilenin tespit edilmesinde ise bilinen geleneksel yöntemler, bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ile iş ve işlemlerin karmaşık hale gelmesi nedeniyle yetersiz hale gelmiş, bu durum proaktif yöntemleri doğurmuştur. Hilenin tespitinde veri madenciliği uygulamaları, Benford Kanunu kullanılarak yapılan dijital analiz yöntemleri, yapay zekâ teknikleri, mali analiz teknikleri ve beden dili analizleri yönetici ve hile denetçilerine kolaylıklar sağlamaktadır. Araştırma kapsamında ulaşılan makalelerde yazarların hilenin tespiti ve önlenmesi konularına değinme sıklıkları da bu kavramların önemini gözler önüne sermektedir.

Sonuç olarak ekonomilere verdiği zararı oldukça büyük olan hileleri önlemek ve ortaya çıkarmak mali sistemin sağlıklı işlemesi, işletme ve kurumlara olan güvenin artması, verimlilik, saydamlık ve ekonomik kalkınmanın sağlanması açısından son derece önem arz etmektedir. Çalışma kapsamında mercek altına alınan makalelerde, makaleleri kaleme alan akademisyenler, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler muhasebe hileleri sonucu bozulan ekonomik sisteme dikkat çekmiş, hileleri önleyici mekanizmaları vurgulayarak, ekonomik aktörlerde hileye karşı bilinç oluşmasına büyük katkı sağlamışlardır.

KAYNAKÇA

Önce, Saime ve Banu Başar, “Türkiye’deki Akademik Araştırma Dergilerinde Muhasebe Alanında Yazılmış Makalelerin Analizi: 2000-2008”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 45, Ocak 2010, ss. 55-68.

Öncü, Mehmet Akif ve Serkan Yücel, Aydın Bağdat, “Türkiye’de Bağımsız Denetim ve İlişkili Konularda Yayımlanmış Akademik Çalışmalar (2007-2014 Arası Literatür Taraması), Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2014, Cilt:5, Sayı: 10, ss. 105-122.

Selimoğlu, Seval Kardeş ve Şaban Uzay, “Türkiye’de Son 10 Yılda Bağımsız Denetim Alanında Yapılan Araştırmalar: Literatür Taraması”, Mali Çözüm Dergisi, Eylül-Ekim 2007, Sayı: 83, ss. 39-52.

EK 1: 2008-2017 DÖNEMİNDE HİLE ÜZERİNE YAYINLANAN MAKALELER**2008 YILI:**

[1] Emir, Murat, “Hile Denetimi”, Mali Çözüm Dergisi,2008, Sayı: 86, ss.109-121.

[2] Emir, Murat, “Hile Riskinin Denetim İle İlişkisi”, Mali Çözüm Dergisi, 2008,Sayı: 88, ss. 87-96.

[3] Erol, Mikail, “İşletmelerde Yaşanan Yolsuzluklara (Hata ve Hileler) Karşı Denetimden Beklentiler”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2008,Cilt: 13, Sayı:1, ss. 229-237.

2009 YILI:

[1] Çıtak, Nermin, “Yaratıcı Muhasebe Hileli Finansal Raporlama Mıdır?”, Mali Çözüm Dergisi,2009, Sayı:9, ss. 81-109.

2010 YILI:

[1] Altıntaş, Nergis Nalan, “Denetimde Hata ve Hile”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2010,ss. 151-161.

[2] Çalış, Ercan ve Özgür Çatıkkaş, “Hile Denetiminde Proaktif Yaklaşımlar”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 45, Ocak 2010, ss. 146-156.

2011 YILI:

[1]Çatıkkaş, Özgür, “İşletmelerde Mali Tablo Hileleri”, Denetişim Dergisi, 2011, Sayı:8, ss.18-30.

[2] Dönmez, Adnan ve Tamer Karausta, “Çalışanların Mesleki Hile Algısı ve İhbar Hattı Kul-

lanarak Rapor Etme Eğilimleri Üzerine Akdeniz Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde Yapılan Bir Araştırma”, Mali Çözüm Dergisi, Sayı:104, Mart-Nisan 2011, ss.17-41.

2012 YILI:

[1] Açık, Serap, “Muhasebede Hata ve Hilelerin Vergi Hukuku Açısından İncelenmesi”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2012, Cilt: 16, Sayı 3, ss. 351-366.

[2] Dalğar, Hüseyin, “İşletmelerin Muhasebe Departmanlarında Hata ve Hileleri Önlemeye Yönelik İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması: Bir Vaka Çalışması”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 2012, Sayı: 3, ss:129-155.

[3] Hatunoğlu, Zeynep ve Nurettin Koca, Mustafa Kılı, “İç Kontrolün Muhasebe Sistemindeki Hata ve Hilelerin Önlenmesindeki Rolü Üzerine Bir Alan Çalışması”, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2012, Cilt 9, Sayı:20, ss. 169-189.

[4] Kandemir Canol ve Şenol Kandemir, “Muhasebe Hilelerinin Önlenmesinde ve Ortaya Çıkarılmasında Çağdaş Araç ve Yöntemler”, Mali Çözüm Dergisi, Sayı: 114, Kasım-Aralık 2012, ss.37-70.

[5] Kandemir Canol ve Şenol Kandemir,“ Muhasebe Hilelerini Önlemede Çözüm Yolu Olarak Kullanılacak Stratejilerin Bileşenleri”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs-Haziran 2012, Sayı: 111, ss. 15-41.

[6] Kandemir Canol ve Şenol Kandemir, “Muhasebe Hilelerinin Önlenmesinde ve Ortaya Çıkarılmasında Kullanılan Geleneksel Araç ve Yöntem-

ler”, Mali Çözüm Dergisi, Sayı: 113, Eylül-Ekim 2012, ss.39-77.

[7] Mengi, Banu Tarhan, “Hile Denetiminde Yetkinliklerin Değerlendirilmesi, Hile Karosu, Mali Çözüm Dergisi, Sayı: 114, Kasım-Aralık 2012, ss.113-128.

[8] Terzi, Serkan, “Hile ve Usulsüzlüklerin Tespitinde Veri Madenciliği Kullanımı”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 54, Nisan 2012, ss.51-63.

2013 YILI:

[1] Beşikçioğlu, Selim ve Ahmet Coşkun, Umut Tolga Gümüş, “İşletmelerde Hile ve Yolsuzlukların Önlenmesinde Farklı Bir Yaklaşım: Adli Muhasebe”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Temmuz 2013, Sayı: 59, ss. 1-15.

[2] Mengi, Banu Tarhan, “İşletme İçi Hilelerin Ortaya Çıkarılmasında ve Sorgulanmasında Bir Araç Olarak Beden Dili”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs-Haziran 2013, Sayı: 117, ss. 41-55.

[3] Mengi, Banu Tarhan ve Sibel Yılmaz Türkmen, “Yatırım Hileleri”, Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, Cilt: 10, Ocak 2013, Sayı: 39, ss. 31-39.

[4] Mengi, Banu Tarhan, “Sağlık Hizmetlerinde Meydana Gelebilecek Hileleri Önlemeye Yönelik Bir Uygulama Olarak Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemlerinin Kullanımı”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ekim 2013, Sayı: 60, ss. 39-50.

[5] Özkul, Fatma Ulucan ve Zehra Özdemir, “Çalışan Hilelerinin Önlenmesinde Proaktif Yaklaşımlar: Kurumsal İşletmelerde İnsan Kaynakları Yöneticileri Üzerine Nitel Bir Araştırma”, Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, Temmuz 2013, Sayı: 40, ss. 75-89.

2014 YILI

[1] Bulca, Handan, “Bağımsız Denetim Standartlarının Muhasebede Hile Kavramına Yaklaşımı”, Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 2014, Cilt: 1, Sayı:2, ss. 47-58.

[2] Çalış, Yıldırım Ercan ve Emrah Keleş, Ahmet Engin, “Hilenin Ortaya Çıkarılmasında Bilgi Teknolojilerinin Önemi ve Bir Uygulama”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Temmuz 2014, Sayı: 63, ss.93-108.

[3] Dinç, Yusuf ve Selim Cengiz, “Muhasebe Denetiminde Hata ve Hilenin Denetçi Etiği Açısından İncelenmesi: Enron Skandalı Örneği”, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2014, Cilt:5, Sayı: 1, ss. 221-236.

[4] Ocak, Murat ve Fırat Coşkun Güçlü, “Muhasebe Manipülasyonu: Hile, Yaratıcı Muhasebe, Kâr ve İzlenim Yönetimine İlişkin Kavramsal Çerçeve”, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 2014, Cilt: 6, Sayı: 3, ss. 123-135.

[5] Türedi, Hasan ve Ümmügülsüm Alıcı, “Mali Raporlama Hilelerinin Tespit ve Önlenmesinde İç Kontrol Yapısının Önemi”, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, Temmuz 2014, Cilt: 6, Sayı: 11, ss. 119-133.

[6] Yardımcıoğlu, Mahmut ve Nurettin Koca, Yahya Günay, Hilal Kocamaz, “Yolsuzluk, Muhasebe Hileleri ve Örnekleri”, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi, 2014, Cilt: 4, Sayı: 2, ss. 171-187.

[7] Yıldız, Ekrem ve Tuba Derya Başkan, “Muhasebe Hilelerinin Önlenmesinde Kullanılan Araçlar: BİST Şirketleri Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Nisan 2014, Sayı: 62, ss. 1-18.

2015 YILI:

[1] Bircan, Gözde, “Kar Amaçsız İşletmelerde Hile Denetiminin Önemi”, Mali Çözüm Dergisi, Ocak - Şubat 2015, Sayı: 127, ss. 93-115.

[2] Doğan, Zeki ve Elif Nazlı, “Muhasebede Hata ve Hilelerin Önlenmesinde İşletme Yöneticilerinin Sorumluluğunun Tespitine Yönelik Bir Araştırma”, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2015, Cilt: 8, Sayı: 4, ss. 195-212.

[3] Engin, Ahmet, “İşletmelerde Satın Alma ve Ödeme Süreçlerine Özgü Hile Riskleri ve Uygun İç Kontrol Ortamının Oluşturulması”, Mali Çözüm Dergisi, Temmuz - Ağustos 2015, Sayı: 130, ss. 95-113.

[4] Hacıhasanoğlu, Tansel ve Nevran Karaca, “Potansiyel Muhasebe Meslek Mensuplarının Hile Algısı Üzerine Bozok Üniversitesi’nde Yapılan Bir Araştırma”, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2015, Cilt: 8, Sayı: 4, ss. 117-130.

[5] Karavardar, Alper, “Hile Üçgeni Faktörlerinin Kanaat Fonksiyonları İle Tayini: Bir Türkiye Uygulaması”, Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, Ocak 2015, Cilt 11, Sayı 43, ss. 27-45.

[6] Terzi, Serkan ve İlker Kıymetli Şen, “Adli Muhasebede Hilelerin Tespitinde Yapay Sinir Ağı Modelinin Kullanımı”, Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, 2015, Sayı: 14, ss. 477-490.

[7] Tüm, Kayahan, “Muhasebe Hilelerinin Önlenmesinde İç Kontrol Sisteminin Önemi Üzerine Bir Araştırma”, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 2015, Cilt: 1, Sayı: 1, ss. 106-128.

[8] Uğurlu, Mustafa ve Şerafettin Sevim, “Finansal Tablolardaki Hile Riskinin Tahmin Edilmesinde Karma Modellerin Nispi Başarısı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2015, Cilt: 14, Sayı:1, ss. 65-88.

2016 YILI

[1] Bayraktaroğlu, Hakan, “İşletmelerde Muhasebe Hata ve Hilelerinin Önlenmesinde Etkin İç Denetimin Rolü ve Önemi Üzerine Bir Alan Araştırması”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Mart 2016, Cilt: 18, Sayı: 1, ss. 185-214.

[2] Ercinler, Serkan, “Faturalandırma Hileleri”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs - Haziran 2016, Sayı: 135, ss. 267-278.

[3] Gönen, Seçkin Ve Mithat Rasgen, “Hile Denetiminde Benford Yasası: Borsa İstanbul Örneği”, Yalova Üniversitesi Uluslararası Ticaret, Finans Ve Lojistik Dergisi, Nisan 2016, Cilt: 1, Sayı: 1, ss. 93-111.

[4] Gümüş, Umut Tolga, “Muhasebe Hata ve Hileleri İle Muhasebe Mesleğinde Etik, Aydın İlinde Muhasebeciler Üzerine Bir Araştırma”, Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi, Haziran 2016, Sayı: 3, ss. 12-27.

2017 YILI:

[1] Doğan, Saime ve Dilek Kayakıran, “İşletmelerde Hile Denetiminin Önemi”, Maliye Finans Yazıları Dergisi, 2017, ss.167-187.

[2] Ertikin, Kıvanç, “Hile Denetimi: Benford Yasası’nın Bilgisayar Destekli Kullanımına Yönelik

Bir Hizmet İşletmesi Örneği”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Eylül 2017,Cilt: 19, Sayı: 3,ss. 696-726.

[3] Ertikin, Kıvanç, “Hile Denetimi: Kırmızı Bayrakların Tespiti için Kullanılan Proaktif Yaklaşımlar”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Temmuz 2017, Sayı: 75, ss. 71-93.

[4] Karahan, Murat ve Medet İğde, “Muhasebe Hata ve Hileleri Üzerinde İç Kontrolün Rolü”, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, *Güz* 2017, Cilt:7, Sayı: İktisat Özel Sayısı, ss. 143-158.